

დასავლეთი როგორც „ცარიელი აღმნიშვნელი“:
პოპულიზმი თანამედროვე საქართველოში

THE WEST AS “EMPTY SIGNIFIER”:
POPULISM IN THE MODERN GEORGIA

ირაკლი ჩხაიძე

Irakli Chkhaidze

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი
Ivane Javakhishvili Tbilisi State University

ჰუმანიტარულ მეცნიერებათა ფაკულტეტი
Faculty of Humanities

საკვანძო სიტყვები: პოპულიზმი, ნაციონალიზმი,
ტრანსფორმაცია, საქართველო

Keywords: Populism, nationalism, transformation, Georgia

საქართველო იმ ქვეყნების რიცხვშია, რომლებსაც დამოუკიდებლობის გარიჟრაჟზე იდენტობის კრიზისმა მნიშვნელოვანი პრობლემები შეუქმნა. დამოუკიდებლობის გამოცხადებიდან მალევე ქვეყანა სამოქალაქო ომის ქაოსში გადაეშვა, რამაც ეკონომიკური კოლაფსი, პოლიტიკური, სოციალური და ტერიტორიული დეზინტეგრაცია განაპირობა. პროდასავლური პოლიტიკური მისწრაფებების კვალდაკვალ, ქართულმა ნაციონალურმა პროექტმა თანდათან შეიძინა სამოქალაქო მახასიათებლები და თითქოს მყარად შედგა დასავლური ინტეგრაციის გზაზე. მიუხედავად აღნიშნულისა, კოლონიური წარსულის აჩრდილი კვლავ თან სდევს ქართულ საზოგადოებას და დასავლური განვითარების გზაზე ეგზისტენციალური გამოწვევების წინაშე აყენებს. კვლევა აანალიზებს დასავლეთის როლს პოსტსაბჭოთა ქართული იდენტობის დისკურს(ებ)ის ფორმირებაში, თუ რა მნიშვნელობა აქვს დასავლური სამყაროსადმი დამოკიდებულებას ნაციონალურ იდენტობათა განსხვავებული ფორმების ჩამოყალიბების პროცესში.

საბჭოთა სისტემის დეკონსტრუქციის პროცესში, ქართველებმა იდენტობის ახალი კონსტრუქციისა ძიება დაიწყეს. ამ დროიდან, იდეამ ქართველთა ევროპული წარმოშობისა და დასავლეთთან მჭიდრო კავშირის შესახებ მყარად მოიკიდა ფეხი საჯარო სივრცეში. „ევროპელობის“ იდეა ერთ-ერთ საკვანძო როლს ასრულებს ქართული იდენტობის ფორმირების პროცესში, თუმცა დასავლეთისადმი დამოკიდებულება არ არის ცალსახად პოზიტიური. ერნესტო ლაკლაუს კონცეფციას თუ დავეყრდნობით, დასავლეთი საქართველოს საზოგადოებაში აქტიურ ცარიელ აღმნიშვნელად იქცა, რომელსაც არ აქვს მკაფიო შინაარსი. ცარიელი აღმნიშვნელი გულისხმობს საზოგადოებაში არსებულ გარკვეულ კატეგორიას/ცნებას, რომელსაც არ აქვს მკაფიოდ განსაზღვრული მნიშვნელობა, იგი არ არის შევსებული მყარი და უცვლელი შინაარსით. ქვეყნის პოსტსოციალისტურმა ტრანსფორმაციამ დასავლეთი ქართული პოპულიზმის წყაროდ აქცია, საზოგადოებრივი აზრის მობილიზება ანტიდასავლური და პროდასავლური ნარატივების გარშემო უკანასკნელი ათწლეულების ერთ-ერთი ძირითადი ტენდენციაა.

ლიტერატურა:

- ჯონსი, ს. (2013). საქართველო: პოლიტიკური ისტორია დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ. სოციალურ მეცნიერებათა ცენტრი.
- Laclau, E. (2014). *Post-Marxism, Populism and Critique*. New York: Routledge, London and New York.

Georgia is among the countries to which identity crisis posed serious problems at the dawn of independence. Soon after declaring independence, the country fell into the chaos of civil war, which defined economic collapse, political, social and territorial disintegration. The situation changed in the subsequent period and, in parallel to strengthening pro-European political aspirations, the Georgian national project gradually acquired civil characteristics. It seemed to stand firmly on the path to Western integration. Despite this, the ghost of the colonial past still haunts Georgian society and poses existential challenges on the way to Western development. The research aims at analyzing the post-Soviet experience of the country in terms of the West's role in the Georgian identity discourses.

In the process of deconstruction of the Soviet system, Georgians started looking for new identity construction. From the time the idea of Georgia's European origins and tight relations to the West was broken into the Georgian public discourse. The "Europeanness" still plays one of the key roles in Georgian identity discourse, but attitudes towards Europe are not unequivocally positive. To rely on the concept of Ernesto Laclau, the West has become an active empty signifier for the Georgian people, which has no clear content. Empty signifier refers to a certain category/term in society that does not have a clearly defined meaning, it is not filled with solid and unchanging content. The country's post-socialist transformation has contributed to turning the West into a source of Georgian populism. Mobilizing public opinion around anti-Western and pro-Western narratives is one of the major trends of recent decades.

References:

- Laclau, E.** (2014). *Post-Marxism, Populism and Critique*. New York: Routledge, London and New York.
- Jones, St.** (2012). *Georgia: A Political History Since Independence*. I.B. Tauris & Co Ltd., London.